

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyně Mgr. Jany Jurečkové a Mgr. Andrey Veselé ve věci

žalobce

Tomaier Legal advokátní kancelář s.r.o.,
se sídlem Černokostelecká 281/7, Praha 10,
zastoupený Mgr. Tomášem Urbanem, advokátem
se sídlem Vřesová 685/16, Praha 8,

proti

žalovanému

Úřad pro ochranu osobních údajů,
se sídlem Pplk. Sochora 27, Praha 7,

za účasti osoby zúčastněné na řízení

Ředitelství silnic a dálnic ČR,
se sídlem Na Pankráci 546/56, Praha 4,
zastoupené JUDr. Jiřím Hartmannem, advokátem
se sídlem Sokolovská 49/5, Praha 8,

o žalobě proti rozhodnutí Ing. Radka Mátl, osoby pověřené řízením Ředitelství silnic a dálnic ČR, ze dne 14. 8. 2019, č. j. 16087/2019-10000,

takto:

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

- I. Rozhodnutí Ing. Radka Máty, osoby pověřené řízením Ředitelství silnic a dálnic ČR, ze dne 14. 8. 2019, č. j. 16087/2019-10000, a rozhodnutí Ředitelství silnic a dálnic ČR ze dne 7. 6. 2019, č. j. 13395-2019-10300, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 19 456 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho právního zástupce.

Odůvodnění:

I.

Základ sporu

1. Dne 23. 5. 2019 podal žalobce u **Ředitelství silnic a dálnic ČR**, dříve žalovaného, nyní osoby zúčastněné na řízení, žádost o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „informační zákon“ nebo „zákon“), ve které požadoval poskytnout *„kopii znaleckého posudku Vysokého učení technického v Brně, Fakulty stavební, který byl pro [žalovaného] vypracován na základě Smlouvy o poskytování služeb ze dne 14. 3. 2019 uzavřené s VUT, č. ŘSD: OIST-000596, č. VUT: 4255/2019/00, která byla uzavřena na základě veřejné zakázky „D1 modernizace, úsek 12 – posouzení stavu vozovky, soudně znalecký posudek“, evidenční číslo (ISPROFIN/ISPROFOND) 500 155 0003.“*
2. Ředitelství silnic a dálnic ČR rozhodnutím ze dne 7. 6. 2019, č. j. 13395-2019-10300, (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“) uvedenou žádost podle § 15 odst. 1 informačního zákona odmítlo, a to z dále uvedených důvodů. Předně uvedlo, že je veřejně známo, že v současné době zvažuje uplatnění náhrady škody vůči subjektům, které se mohly podílet na vzniku škody, která vznikla v souvislosti s realizací veřejné zakázky „D1 modernizace, úsek 12“, a to v souladu se zásadou hospodárného nakládání se svým majetkem a povinností o tento majetek pečovat (viz § 14 odst. 1 zákona č. 2019/2000 Sb., o majetku České republiky). Požadovaný znalecký posudek byl zpracován právě za účelem jeho případného využití v soudním řízení.
3. Ředitelství silnic a dálnic ČR pro odmítnutí žádosti v tomto kontextu uplatnilo důvod podle § 11 odst. 1 písm. b) informačního zákona, neboť předmětný znalecký posudek je podklad pro rozhodnutí o tom, jak bude Ředitelství silnic a dálnic ČR postupovat stran vzniklé škody (jakou zvolí procesní strategii). Zveřejnění tohoto posudku před případným podáním žaloby by mohlo upozornit třetí stranu na zvolenou procesní taktiku a poškodit tak zájmy státu. Ředitelství silnic a dálnic ČR není do podání žaloby povinno – s odkazem právě na § 11 odst. 1 písm. b) zákona – znalecký posudek poskytnout. To zejména proto, že žadatelem je advokátní kancelář, která zastupuje zhotovitele v jiném soudním sporu vedeném proti Ředitelství silnic a dálnic ČR týkající se uvedené veřejné zakázky (věc vedená u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 2 Nc 1003/2019).
4. Dále Ředitelství silnic a dálnic ČR uplatnilo důvod odmítnutí podle § 11 odst. 4 písm. b) zákona, neboť se požadovaná informace týká rozhodovací činnosti soudů. Tuto výjimku je třeba chápat funkčně, tedy tak, že se vztahuje i na podání činěná účastníky řízení (nikoliv úzce jen na písemnosti, jejichž původcem je soud). Účastník řízení tak nemůže být nucen vydávat takové podklady, které souvisí s probíhajícím soudním řízením, které by mohly

jeho pozici ohrozit či snad zhoršit (např. podklady, které by mohly soužit jako důkazy). Tím by byla narušena rovnost účastníků a právo na spravedlivý proces.

5. Žalobce toto rozhodnutí napadl odvoláním. Ing. Radek Mátl, pověřený řízením Ředitelství silnic a dálnic ČR, následně rozhodnutím ze dne 14. 8. 2019, č. j. 16087/2019-10000, (dále jen „napadené rozhodnutí“) prvostupňové rozhodnutí potvrdil. Ing. Radek Mátl se ztotožnil s argumentací obsaženou v prvostupňovém rozhodnutí a zdůraznil, že žalobce aktivně vystupuje vůči žalovanému, a to zejména jako právní zástupce spol. GEOSAN GROUP a.s., přičemž tato společnost je úzce spjata s realizací veřejné zakázky „D1 modernizace, úsek 12“. Současně upozornil na další soudní spor, v němž je požadovaný znalecký posudek podkladem, a sice řízení vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 41 Cm 17/2019.
6. Žalobce se s tímto rozhodnutím neztotožnil a dne 18. 10. 2019 ho u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) napadl žalobou podle § 65 s. ř. s.
7. Městský soud v Praze (dále také jen „městský soud“ nebo jen „soud“) rozsudkem ze dne 21. 4. 2021, č. j. 8A 131/2019-60, Rozhodnutí Ing. Radka Mátle, osoby pověřené řízením Ředitelství silnic a dálnic ČR, ze dne 14. 8. 2019, č. j. 16087/2019-10000, a rozhodnutí ze dne 7. 6. 2019, č. j. 13395-2019-10300, zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení.
8. Městský soud takto rozhodl po té, co dospěl k závěru, že požadovaný znalecký posudek byl pořízen v souvislosti s rozhodnutím, zda uvedenou veřejnou zakázku zadat v režimu JŘBÚ, či nikoliv a dále, že je dán silný veřejný zájem na transparentnosti veřejné zakázky, v jejímž rámci má být vynaloženo značné množství veřejných prostředků. Podle městského soudu tudíž nebyly splněny podmínky pro užití výluky z práva na informace podle § 11 odst. 1 písm. b) informačního zákona.
9. Městský soud v Praze dále konstatoval, že požadovaný znalecký posudek nebyl způsobilý být relevantním důkazem v namítaných soudních řízeních. Aplikace výluky z práva na informace podle § 11 odst. 4 písm. b) informačního zákona tedy nemohla připadat do úvahy.
10. Co se týče otázky, zda v posuzovaném případě nemohl být dán jiný důvod pro odmítnutí žádosti žalobce o informace, městský soud konstatoval, že je věcí Ředitelství silnic a dálnic ČR, aby posoudilo, zda je na místě požadovaný znalecký posudek bez dalšího žalobci poskytnout, nebo postupovat podle § 11 odst. 2 písm. c) či § 14a (poskytnutí požadované informace na základě licenční smlouvy) informačního zákona.
11. Žalovaný Ředitelství silnic a dálnic ČR, podal ve věci kasační stížnost, o níž rozhodl Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 15. 7. 2021, č. j. 1As 173/2021-34. Nejvyšší správní soud v uvedeném rozsudku (dále také jako „zrušující rozsudek“), rozsudek městského soudu zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení. Ve zrušujícím rozsudku Nejvyšší správní soud uvedl, že zákonem č. 111/2019 Sb., který novelizoval zákon o svobodném přístupu k informacím, došlo ke změně v § 20 odst. 5 daného zákona. Ustanovení § 20 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím nyní zní „[n]elze-li podle § 178 správního řádu nadřízený orgán určit, rozhoduje v odvolacím řízení a v řízení o stížnosti Úřad pro ochranu osobních údajů.“
12. Nejvyšší správní soud uvedl: „Žaloba byla podána k městskému soudu dne 18. 10. 2019 a městský soud o ní rozhodl dne 21. 4. 2021. Působnost rozhodovat o odvolání žalobkyně přešla dne 2. 1. 2020 na Úřad pro ochranu osobních údajů. Městský soud tedy měl od 2. 1. 2020 jako s

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

žalovaným jednat nikoliv se stěžovatelem, ale s Úřadem pro ochranu osobních údajů. Městský soud však takto nepostupoval, tím zatížil řízení o žalobě vadou, která má za následek nezákonnost rozhodnutí o věci samé.“

13. Městský soud v Praze, jsa vázán rozhodnutím Nejvyššího správního soudu ve věci znovu rozhodl, vycházejí z nové právní úpravy pak jako se žalovaným jednal s Úřadem pro ochranu osobních údajů. Ředitelství silnic a dálnic ČR ve věci vystupuje jako osoba zúčastněná na řízení.

II.

Obsah žaloby, vyjádření žalovaného a osoby zúčastněné na řízení

14. Žalobce proti napadenému rozhodnutí zaprvé namítá, že jeho žádost o informace nemohla být odmítnuta z důvodu podle § 11 odst. 1 písm. b) informačního zákona. Požadovaný znalecký posudek byl totiž použit v souvislosti se zadáváním veřejné zakázky s názvem „D1 modernizace –úsek 12, EXIT 90 Humpolec –EXIT 104 Větrný Jeníkov (2019)“, která byla zveřejněna ve Věstníku veřejných zakázek dne 9. 5. 2019. Příloha D1 příslušného oznámení obsahuje zdůvodnění, proč bylo pro uvedenou veřejnou zakázku využito jednací řízení bez uveřejnění (tzv. JŘBÚ) podle § 63 a násl. zákona č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek. Z tohoto odůvodnění vyplývá, že podkladem pro závěr, že je třeba využít právě JŘBÚ (z důvodu havarijního stavu vozovky) byl právě požadovaný znalecký posudek. Dne 7. 5. 2019 došlo k podpisu smlouvy s vybraným uchazečem.
15. Žalobce se odvolává na zásadu transparentnosti zadávacího řízení zakotvenou v § 6 zákona č. 134/2016 Sb.; právě podklady, které dokládají oprávněnost použití JŘBÚ, by měly být veřejnosti dostupné, aby v tomto ohledu mohla vykonávat veřejnou kontrolu. Důvod odmítnutí žádosti podle § 11 odst. 1 písm. b) může být užit pouze do chvíle, kdy je na jeho základě rozhodnuto. Tím se ochrana této informace vyčerpává. Ředitelství silnic a dálnic ČR přitom rozhodnutí již učinilo, rozhodlo využít JŘBÚ a příslušnou veřejnou zakázku již zadalo. Není možné tento důvod odmítnutí uplatnit proto, že by znalecký posudek mohl být v budoucnu podkladem pro nějaké další hypotetické rozhodnutí. Navíc, uvedený důvod odmítnutí žádosti je toliko fakultativní. V takovém případě nestačí pouze podřazení požadované informace pod uvedený důvod, ale je nutné též zhodnotit, zda je tu legitimní zájem na neposkytnutí informace, který by převážil nad právem na informace (které je posíleno požadavkem na transparentnost zadávacího řízení – žalobce v tomto ohledu odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2010, č. j. 1 As 28/2010-93).
16. Žalobce uvádí, že je nevěrohodné, že by znalecký posudek, který byl podkladem pro zadávací řízení na jaře 2019 mohl být podkladem pro jakési budoucí rozhodnutí, zda vést či nevést soudní spor. Znalecký posudek nadto nemůže stanovovat jakoukoliv procesní strategii Ředitelství silnic a dálnic ČR, nýbrž popisuje z odborného hlediska stav věci.
17. Zadruhé žalobce namítá, že jeho žádost nemohla být odmítnuta ani podle § 11 odst. 4 písm. b) informačního zákona. Žalobce uvádí, že napadené rozhodnutí nijak nespecifikuje, jak má požadovaný znalecký posudek souviset s konkrétním soudním řízením. Žalobci není známo, že by v řízení vedeném u městského soudu pod sp. zn. 41 Cm 17/2019 byly projednávány otázky, které by se stavem dálnice na jaře 2019 souvisely, tento argument je tedy nepřezkoumatelný. Případné narušení principu rovnosti v probíhajícím soudním řízení nadto není zákonným důvodem pro odmítnutí žádosti o informace (úvahy o

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

doplnění tohoto důvodu svědčí o tom, že nyní § 11 odst. 4 písm. b) zákona v těchto situacích aplikovat nelze). Navíc v napadeném rozhodnutí není odůvodněno, jak by poskytnutí znaleckého posudku mohlo narušit rovnost stran.

18. Zatřetí žalobce odmítá, že by jeho žádost o informace mohla být odmítnuta z důvodu, že žalobce v jiném řízení zastupuje třetí osobu ve sporu s Ředitelstvím silnic a dálnic ČR. Osoba žadatele a jeho profesní aktivity jsou z hlediska realizace práva na informace irelevantní. Ředitelství silnic a dálnic ČR není oprávněno při poskytování informací rozlišovat mezi žadateli např. podle toho, zda s ním vedou civilní nebo jiné spory.
19. V písemném vyjádření k žalobě žalovaný plně odkázal na předchozí vyjádření osoby zúčastněné na řízení, jako původního žalovaného ve věci. Nad rámec uvedeného se žalovaný vyjádřil k otázce nákladů řízení s tím, že rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 335/2018–83 ze dne 31. 10. 2018, se zabýval sice otázkou nečinnosti povinného subjektu v řízení dle zákona č. 106/1999 Sb., nicméně pokud jde o rozhodnutí o náhradě nákladů soudního řízení, dospěl k závěru, že nekonání nadřízeného orgánu nelze přičítat k tíži povinného subjektu, který nečinný nebyl. V daném rozsudku tedy NSS dospěl k závěru, že ač správní řízení tvoří jeden celek, nelze nekonání (či konání) nadřízeného orgánu přičítat k tíži povinného subjektu, který nečinný nebyl, proto nelze uplatnit postup dle § 60 odst. 3 SŘS. Uvedený závěr dle názoru Úřadu dopadá i na nyní projednávaný případ, kdy Úřad v dané věci žádné řízení nevedl, nemá oprávnění ani přistoupit k postupu dle § 62 SŘS, kdežto původní žalovaný, nyní v postavení povinného subjektu, může svým konáním přispět k ukončení soudního sporu, resp. je to pouze na jeho posouzení a rozhodnutí. Pokud by původní žalovaný přistoupil k postupu dle § 62 SŘS, nelze dle názoru žalovaného (Úřadu) v daném případě následně aplikovat postup dle § 60 odst. 3 SŘS, kdy by případné náklady byl povinen hradit žalovaný (Úřad). Pro takovýto postup by zákonné podmínky splněny nebyly
20. Osoba zúčastněná na řízení ve svém vyjádření ze dne 13. 2. 2020 k podané žalobě nad rámec napadeného rozhodnutí uvedla následující: předmětná žádost o informace *de facto* představuje zneužití práva, neboť žalobce je veden snahou získat neoprávněnou výhodu v rámci případného soudního sporu. V daném případě proti sobě v kolizi stojí právo žalobce na informace a právo Ředitelství silnic a dálnic ČR na spravedlivý proces, přičemž z ničeho neplyne, že by právo na informace mělo automaticky převážet. Ředitelství silnic a dálnic ČR v tomto ohledu odkazuje na nálezy Ústavního soudu ze dne 3. 4. 2018, sp. zn. IV. ÚS 1200/16.
21. Ve vztahu k důvodu odmítnutí žádosti podle § 11 odst. 1 písm. b) Ředitelství silnic a dálnic ČR uvedlo, že z odůvodnění veřejné zakázky (a užití JŘBÚ) nevyplývá, že by se odkazovalo na závěry požadovaného znaleckého posudku. Ten vznikl jako podklad pro rozhodnutí o tom, jakým způsobem, v jakém rozsahu a z jakých důvodů se Ředitelství silnic a dálnic ČR bude svých práv domáhat soudní cestou, přičemž toto rozhodnutí prozatím učiněno nebylo. Ze znaleckého posudku sice vyplynula informace, která Ředitelství silnic a dálnic ČR utvrdila v záměru užít u uvedené veřejné zakázky JŘBÚ, nejednalo se ale o podklad, který by s takovým rozhodnutím a priori souvisel. Soud navíc v nynějším řízení nemá pravomoc posuzovat oprávněnost užití JŘBÚ; podmínky jeho užití jsou objektivně stanoveny zákonem (musí být dán určitý objektivní stav), samotný znalecký posudek není důvodem pro užití JŘBÚ.

22. Ve vztahu k důvodu odmítnutí žádosti podle § 11 odst. 4 písm. b) osoba zúčastněná na řízení uvedla, že v řízení vedeném u městského soudu pod sp. zn. 41 Cm 17/2019 může být požadovaný znalecký posudek využit; zcela logicky ale nemohla specifikovat jakým způsobem, neboť tím by došlo ke zmaření účelu, pro který informaci odmítla poskytnout.

III.

Další podklady pro rozhodnutí soudu

23. Součástí správního spisu je i požadovaný znalecký posudek (tedy znalecký posudek VUT v Brně, Fakulta stavební, č. 22/2019). Městský soud se s jeho obsahem seznámil, ve stručnosti – tak, aby byl zachován předmět řízení – shrnuje základní informace o něm:
24. V Úvodu znaleckého posudku je uvedeno (str. 3): *„Tento znalecký posudek byl vypracován na základě objednávky [žalovaného] ve věci posouzení stavu vozovky dálnice D1 stavby ‚D1 modernizace – úsek 12, EXIT 90 Humpolec – EXIT 104 Větrný Jeníkov‘. Organizace po ukončení smlouvy se zhotovitelem stavby TGS JOINT VENTURE (...) z důvodu řádného neplnění stavebních postupů zvažuje vypsání nadlimitní veřejné zakázky zadávané [JŘBÚ] nebo zadávané bez zadávacího řízení je předkládáno vládě ČR v souladu s usnesením vlády ČR č. 208 ze dne 22. 3. 2017. Tento posudek byl zadán za účelem posouzení stavu vozovky z hlediska bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, předpokládané doby životnosti s ohledem na dopravní zatížení a naléhavost oprav.“*
25. Jako předmět znaleckého posudku (viz str. 3) bylo *„zhodnotit prohlídku a provedená měření stavu vozovky a kanalizace“*. Za tímto účelem byly vymezeny následující otázky: *„1. Zhodnoťte technický stav povrchu, míru porušení konstrukce vozovek a jejich vliv na bezpečnost a plynulost silničního provozu. 2. Stanovte předpokládané životnosti vozovek s ohledem na stávající dopravní zatížení. 3. Vyhodnoťte naléhavost zahájení komplexní modernizace vozovky.“*
26. Městský soud si dále vyžádal soudní spisy vedené u téhož soudu pod sp. zn. 41 Cm 17/2019 a 2 Nc 1003/2019, z nichž rekapituluje některé podstatné skutečnosti:
27. Řízení vedené pod sp. zn. 41 Cm 17/2019 se – podle žalobního petitu (žaloba ze dne 3. 5. 2019, str. 13 a 14) – vede o negatorní a rovněž určovací žalobě spol. GEOSAN GROUP a.s., zastoupené Mgr. Janem Tomaierem, proti Ředitelství silnic a dálnic ČR. Žalobce v této věci se domáhá jednak uložení povinnosti Ředitelství silnic a dálnic ČR jako žalovanému zdržet se uplatnění práva na poskytnutí peněžitého plnění na základě bankovních záruk; dále určení, že žalovanému v této věci nevznikl vůči žalobci nárok na zaplacení určité částky jako smluvní pokuty za porušení povinnosti v souvislosti s realizací veřejné zakázky.
28. V žalobě dále žalobce popisuje postup v rámci realizace veřejné zakázky (smlouva o dílo), zejména uvádí, z jakých důvodů nebyl schopen dodržet závazný termín předání díla. V této souvislosti popisuje jako stěžejní zjištění nepředvídatelných fyzických podmínek na stavbě – kolizi kanalizace s odvodňovacím žlabem a cementovým krytem dálnice (str. 5 žaloby). Z tohoto důvodu žalobce přerušil práce na stavbě, aby vyčkal pokynů Ředitelství silnic a dálnic ČR; součinnost z jeho strany ale přišla po delší prodlevě, žalobce z toho důvodu žádal o prodloužení doby výstavby a úhradu vícenákladů. Obdobná nepředvídatelná situace, která měla obdobné důsledky, potom nastala ještě několikrát (viz žaloba str. 7 a 8). V návaznosti na tyto okolnosti následně nedošlo k dohodě mezi stranami, načež zhotovitel od smlouvy odstoupil (str. 9 žaloby). Ředitelství silnic a dálnic ČR si

následně nárokovalo zaplacení smluvních pokut, k čemuž chtěl využít poskytnuté bankovní záruky. Žalobce rozporuje zejména, že by pochybil a že by tudíž Ředitelství silnic a dálnic ČR mělo právo požadovat smluvní pokuty (s ohledem na výskyt nepředvídatelných okolností na stavbě), rovněž se dovolává toho, že po odstoupení od smlouvy již nadále nelze užít poskytnuté bankovní záruky (str. 10 až 12 žaloby). Smluvní pokuty, které vyčíslil žalovaný, se týkaly jednak nesplnění postupných závazných milníků – tedy prodloužení v dokončení konkrétních prací v rámci veřejné zakázky (str. 10 žaloby) – smluvní pokuty ve výši 2x cca 30 mil. Kč (str. 12 žaloby); dále porušení povinností stanovených úředními rozhodnutími (str. 11 žaloby) – smluvní pokuty ve výši 2x 150 tis. Kč (str. 13 žaloby). Žaloba se obecně netýká kvality žalobcem provedených prací v rámci veřejné zakázky (a případně vzniklých škod v tomto ohledu).

29. Ředitelství silnic a dálnic ČR v této věci ve svém vyjádření ze dne 6. 9. 2019 polemizuje s argumentací vznesenou žalobcem, zejména se vyjadřuje k charakteru údajně nepředvídatelných okolností na stavbě a následné komunikaci a vyjednávání mezi ním a zhotovitelem v této souvislosti (a v souvislosti s prodloužením doby pro dokončení stavby – jejich jednotlivých částí). Vyjadřuje se rovněž ke vzneseným nárokům na smluvní pokuty.
30. Ke svému vyjádření Ředitelství silnic a dálnic ČR mimo jiné jako důkaz předložilo znalecký posudek Vysokého učení technického v Brně, Fakulty stavební, č. 12/2019. V Úvodu tohoto znaleckého posudku je vymezeno, čím se posudek zabýval: „*Tento znalecký posudek byl vypracován na základě objednávky [žalovaného], jako správce stavby ‚D1 modernizace – úsek 12, EXIT 90 Humpolec – EXIT 104 Větrný Jeníkov‘. Organizace ukončila smlouvu se zhotovitelem stavby TGS JOINT VENTURE (...) z důvodu neplnění řádného provádění stavebních postupů. Pro posouzení stavebních postupů při provádění objektu 300 – Kanalizace byl zadán tento znalecký posudek. Úkolem znalce je posoudit provádění objektu řady 300 kanalizace umístěné ve středním dělicím pásu dálnice včetně provedených změn během výstavby, kvality prací a rozpracovanosti v době opuštění stavby.*“
31. Samotným předmětem tohoto znaleckého posudku potom byly následující otázky: „*1. Existuje kolize nově budované kanalizace se stávající dálnicí? 2. Byly provedené bourací práce stávajícího cementobetonového krytu potřebné a mohly ovlivnit termíny a náklady stavby? 3. Jaké je kvalita provedené kanalizace na posuzované stavbě? 4. Stanovte rozpracovanost kanalizace v době opuštění stavby.*“
32. Požadovaný znalecký posudek (VUT v Brně č. 22/2019) Ředitelství silnic a dálnic ČR do tohoto řízení nepředložil, ani na něj – na jeho závěry – nijak neodkazuje nebo se jich nedovolává.
33. Co se týče řízení vedeného u zdejšího soudu pod sp. zn. 2 Nc 1003/2019, tak se jednalo o řízení o předběžném opatření, které obsahově navazovalo na podání žaloby, o níž je v současné době vedeno výše rekapitulované řízení sp. zn. 41 Cm 17/2019. Toto řízení bylo již ukončeno usnesením městského soudu ze dne 4. 4. 2019, č. j. 2 Nc 1003/2019-84, kterým bylo Ředitelství silnic a dálnic ČR nařízeno předběžné opatření v podobě povinnosti zdržet se uplatňování práva na poskytnutí peněžitého plnění na základě bankovních záruk; současně bylo žalobci uloženo, aby do 30 dnů podal žalobu ve věci samé. Toto usnesení bylo následně potvrzeno usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 25. 6. 2019, č. j. 4 Cmo 163/2019-107.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

34. Městský soud k návrhu žalobce provedl důkaz listinou: *Oznámení o výsledku zadávacího řízení k veřejné zakázce s názvem „D1 modernizace – úsek 12, EXIT 90 Humpolec – EXIT 104 Větrný Jeníkov (2019)“, které bylo zveřejněno ve Věstníku veřejných zakázek. Z tohoto oznámení rekapituluje některé podstatné skutečnosti: konečná hodnota zakázky činí 639 694 810,53 Kč. Vysvětlení užití JŘBÚ bylo následující: „Dle § 65 odst. 3 ZZVZ. V prosinci r. 2018 došlo k odstoupení od smlouvy se zhotovitelem stavby D1 modernizace – úsek 12, EXIT 90 Humpolec – EXIT 104 Větrný Jeníkov (sdružení TGS JOINT VENTURE zastoupeného spol. GEOSAN GROUP a.s.). Stavba byla po odchodu zhotovitele zanechána v rozestavěném stavu. zejména z důvodu (i) silně opotřebovaného a částečně nefunkčního systému odvodnění dálnice (kanalizace a drenáže) v úseku 91,240 – 94,100 (ii) nefunkční drenáže v SDP dálnice v úseku cca 94,100 – 97,800 a (iii) havarijního stavu vozovky dálnice (potvrzeno soudně-znaleckým posudkem VUT Brno) je nutné realizovat část prací (tj. zejména práce v SDP v úseku 91,240 až 97,660 a modernizace LJP v úseku 98,000 až 104,820 včetně PHS Svorkov), v r. 2019.“*

IV.

Posouzení žaloby

35. Městský soud v souladu s § 75 odst. 2 s. ř. s. přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobcem vymezených žalobních námitek, vycházel při tom v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s. ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování Ing. Radka Mátle, osoby pověřené řízením Ředitelství silnic a dálnic ČR a současně se řídil závazným právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušujícím rozsudku.
36. Žaloba je důvodná.
37. Městský soud postupně posoudil zákonnost uplatnění obou důvodů pro odmítnutí žádosti žalobce o informace, na které žalovaný odkázal. Nejprve se tedy zabýval zákonností uplatnění **důvodu podle § 11 odst. 1 písm. b) informačního zákona.**
38. Podle § 11 odst. 1 písm. b) informačního zákona, [p]ovinný subjekt může omezit poskytnutí informace, pokud jde o novou informaci, která vznikla při přípravě rozhodnutí povinného subjektu, pokud zákon nestanoví jinak; to platí jen do doby, kdy se příprava ukončí rozhodnutím.
39. V případě tohoto důvodu odmítnutí žádosti o informace je zde na jedné straně tvrzení Ředitelství silnic a dálnic ČR, že požadovaný znalecký posudek vznikl jako podklad pro rozhodnutí o volbě procesní strategie při uplatňování náhrady škody vzniklé v souvislosti s realizací veřejné zakázky „D1 modernizace, úsek 12“ (toto rozhodnutí prozatím nebylo učiněno). Proti tomuto tvrzení ale žalobce namítá, že požadovaný znalecký posudek vznikl primárně jako podklad pro rozhodnutí, zda pro zadání uvedené veřejné zakázky novému zhotoviteli poté, co smlouva s původním zhotovitelem, spol. GEOSAN GROUP, a.s., byla ukončena, bude užito JŘBÚ (toto rozhodnutí již učiněno bylo) a až případně sekundárně by mohl sloužit pro nějaké další hypotetické rozhodnutí.
40. Městský soud k tomu obecně uvádí následující: citované ustanovení vymezuje tři základní podmínky pro to, aby na jeho základě povinný subjekt mohl odmítnout poskytnout požadované informace. Tyto podmínky jsou následující:
- jedná se o novou informaci,
 - tato informace byla pořízena v souvislosti s přípravou rozhodnutí (jako podkladová informace pro takovéto rozhodnutí; tato souvislost musí být přímá – nepostačí,

pokud informace vzniklá dříve z jiného důvodu bude v budoucnu použita při přípravě rozhodnutí),

– příprava tohoto rozhodnutí dosud nebyla ukončena.

41. Vedle toho lze ze znění § 11 odst. 1 informačního zákona, který stanoví, že povinný subjekt *může omezit poskytnutí informace*, dovodit, že se jedná toliko o fakultativní důvod pro odmítnutí poskytnutí požadované informace. Samotné naplnění výše uvedených podmínek pro aplikaci výjimky podle § 11 odst. 1 písm. b) zákona tudíž nestačí; nejedná se o kategorické pravidlo, které by povinnému subjektu přikazovalo odmítnout poskytnutí požadované informace. Povinný subjekt by tedy následně, poté co shledá naplnění všech tří výše uvedených podmínek, měl provést úvahu, zda shledává v daném případě legitimní důvod pro neposkytnutí požadované informace, zjednodušeně řečeno, zda skutečně (z legitimního důvodu) „chce“ omezit poskytnutí této informace (v prvním kroku tedy provede toto správní uvážení). Při tomto svém uvážení je nicméně dále omezen. Z hlediska přezkumu rozhodnutí povinného subjektu správními soudy je relevantní další omezení správního uvážení spočívající v povinnosti povinného subjektu šetřit veřejné subjektivní právo žadatele na informace (zakotvené v čl. 17 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Povinný subjekt je tudíž povinen zhodnotit, zda (legitimní) důvod pro odmítnutí poskytnutí informace je natolik významný, že ospravedlní omezení práva na informace (srov. čl. 17 odst. 4 Listiny), tedy že nad ním převáží. Ve druhém kroku by tedy povinný subjekt měl provést test proporcionality. Provedení popsané úvahy musí být z rozhodnutí o (částečném) odmítnutí žádosti o informace alespoň implicitně zřejmé. Uvedené závěry vychází z ustálené rozhodovací praxe správních soudů (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne ze dne 15. 10. 2013, č. j. 1 As 70/2013-58, ze dne 17. 2. 2011, č. j. 1 As 105/2010 - 73, ze dne 24. 4. 2015, č. j. 8 As 108/2014-54, ze dne 2. 7. 2008, 1 As 44/2008-116, nebo rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 9. 10. 2014, č. j. 8 A 167/2010-92 nebo ze dne 14. 4. 2020, č. j. 8 A 70/2019-35).
42. Městský soud tedy nejprve přistoupil ke zhodnocení, zda v posuzovaném případě byly naplněny specifické podmínky pro aplikaci § 11 odst. 1 písm. b) zákona uvedené výše v bodě 32. Spor zajisté není o tom, zda požadovaný znalecký posudek představuje novou informaci (první podmínka). Sporné ovšem je, zda byl vytvořen (jeho zpracování VUT v Brně bylo zadáno) jako podklad pro rozhodnutí Ředitelství silnic a dálnic ČR o procesní strategii při vymáhání náhrady škody vůči společnosti GEOSAN GROUP, a.s., či jako podklad pro rozhodnutí o tom, zda veřejná zakázka bude zadána v režimu JŘBÚ (druhá podmínka), v důsledku čehož je sporné i to, zda příslušné rozhodnutí již bylo, či nebylo učiněno (třetí podmínka).
43. Podle názoru městského soudu obecně připadá v úvahu, aby jedna a táž informace vznikla jako podklad pro vícero rozhodnutí; její neposkytnutí podle § 11 odst. 1 písm. b) zákona se pak obecně může vázat ke kterémukoliv z nich. Pokud tomu tak ale bude, je na povinném subjektu, aby stran uplatnění uvedené výjimky - v případě, že obě tato rozhodnutí nebudou učiněna zároveň - provedl sofistikovanější úvahu. Výjimka podle § 11 odst. 1 písm. b) zákona je totiž uplatnitelná jen do doby ukončení přípravy rozhodnutí, v souvislosti s nímž byla pořízena (třetí podmínka). Poté, co je rozhodnutí učiněno, ochrana pomíjí a samotná rozhodnutí včetně příslušných podkladů mají být vystavena veřejné kontrole prostřednictvím práva na informace (není-li dána jiná z výluk z poskytování informací). Pokud ale požadovaná informace byla vytvořena jako podklad ještě pro další (dosud neučiněné) rozhodnutí, vzniká rozpor. V takovém případě je třeba

zejména poměřit v kolizi stojící zájem na veřejné kontrole již přijatého rozhodnutí (a podkladů k němu vedoucích) a zájem na utajení podkladové informace z hlediska ochrany rozhodovacího procesu vedoucího k přijetí dalšího rozhodnutí (v modifikované podobě tak povinný subjekt přistoupí ke kroku popsanému v bodě 33 shora). Městský soud jen příkladmo uvádí, že kritérii takového poměření může být významnost (relevance) požadované informace pro to které rozhodnutí či charakter tohoto rozhodnutí (např. jedná se o rozhodnutí s velkým dopadem vůči veřejnosti či rozhodnutí významné z hlediska veřejných rozpočtů, nebo naopak o zcela marginální rozhodnutí apod.).

44. Ve vztahu k posuzovanému případu městský soud disponuje pouze nepřímými podklady a tvrzeními o tom, pro jaké rozhodnutí byl požadovaný znalecký posudek pořízen. Přesto lze z těchto podkladů přesvědčivě dovodit minimálně závěr, pro které rozhodnutí byl znalecký posudek zásadně relevantním a pro který případně jen okrajovým podkladem.
45. Jak bylo rekapitulováno v bodě 26 shora, z oznámení o výsledku zadávacího řízení na veřejnou zakázku „*D1 modernizace – úsek 12, EXIT 90 Humpolec – EXIT 104 Větrný Jeníkov (2019)*“, které soudu předložil žalobce, vyplývá, že odůvodnění zadání této veřejné zakázky v režimu JŘBÚ, tedy obecně v nejméně otevřeném (nikoliv ale nelegitimním) způsobu zadávání veřejných zakázek, bylo založeno právě na závěrech požadovaného znaleckého posudku. Tvrzení Ředitelství silnic a dálnic ČR, že naplnění podmínek pro zadání veřejné zakázky v režimu JŘBÚ je dáno objektivními skutečnostmi a nikoliv tím, jak jsou tyto skutečnosti zjištěny či potvrzeny, je sice pravdivé, nicméně pro posuzovaný případ zcela irrelevantní. Z hlediska veřejné kontroly (prováděné např. prostřednictvím práva na informace) je totiž zásadní právě to, jestli naplnění objektivních podmínek bylo skutečně potvrzeno (jsou zde objektivní data; právě tato objektivní data a odborné posouzení věci přináší znalecký posudek). Vedle toho je třeba dodat, že uvedená veřejná zakázka zadaná v režimu JŘBÚ měla značně veliký objem. Podle předloženého oznámení o výsledku zadávacího řízení konečná hodnota této veřejné zakázky přesahovala částku 639 mil. Kč. Zájem na veřejné kontrole řádného průběhu zadávacího řízení (včetně legitimacy užití JŘBÚ) je právě z tohoto důvodu velmi vysoký.
46. Dále je třeba vycházet z otázek, které byly předmětem znaleckého posudku. Tyto otázky se vztahují jednak k aktuálnímu stavu předmětného úseku dálnice, jednak k naléhavosti zahájení oprav. Podle názoru městského soudu se tak jedná otázky, které mají přímý vztah k následnému zadání uvedené veřejné zakázky a k otázce, v jakém režimu by měla být tato zakázka zadána. To plyne i z úvodu znaleckého posudku, v němž je uveden, že Ředitelství silnic a dálnic ČR „*zvažuje vypsání nadlimitní veřejné zakázky zadávané v [JŘBÚ]*“. Právě otázka, jak naléhavé jsou opravy daného úseku dálnice, musela být totiž zásadní pro posouzení, zda v daném případě veřejnou zakázku zadat v relativně rychlém režimu JŘBÚ, nebo zda bude možné využít časově náročné, ale standardní otevřené výběrové řízení (srov. § 55 a násl. zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek). Z úvodu znaleckého posudku je navíc zřejmé, že v době jeho zpracování Ředitelství silnic a dálnic ČR teprve zvažovalo možnosti, jak uvedenou veřejnou zakázku zadat.
47. Městský soud tedy uzavírá, že dle jeho názoru, z podkladů, které měl k dispozici, vyplývá přesvědčivý závěr o tom, že požadovaný znalecký posudek byl pořízen v souvislosti s rozhodnutím, zda uvedenou veřejnou zakázku zadat v režimu JŘBÚ, či nikoliv, tak jak uvádí žalobce.

48. Dále se městský soud zabýval otázkou, zda požadovaný znalecký posudek byl pořízen současně i jako podklad pro rozhodnutí o procesní strategii při vymáhání náhrady škody vůči společnosti GEOSAN GROUP, a.s. (původním zhotovitelem uvedené veřejné zakázky). Městský soud znovu podotýká, že Ředitelství silnic a dálnic ČR v tomto ohledu vzneslo pouze tvrzení, které ale neopírá o žádné konkrétní podklady. Soud tedy může opět usuzovat spíše jen nepřímou z obsahu znaleckého posudku.
49. Otázky vytyčené pro požadovaný znalecký posudek se předně přímo netýkají určení toho, jaké závady na daném úseku dálnice vznikly v důsledku činnosti původního zhotovitele provádějícího jeho modernizaci a opravu – tedy identifikace vad, za které by byl tento zhotovitel odpovědný. Rovněž se netýkají kvantifikace způsobené škody. Součástí obsahu znaleckého posudku je zejména zhodnocení aktuálního stavu vozovky a kanalizace včetně jejich vad, a to s ohledem na delší časový vývoj stavu tohoto úseku; v jeho rámci je provedeno i kusé zhodnocení nedostatků prací provedených původním zhotovitelem – na takové hodnocení ale znalecký posudek není primárně zaměřen (zaměřen je primárně na posouzení aktuálního stavu, přitom hledisko odlišení důvodu vzniku vad – zda jsou způsobeny „nekvalitními“ pracemi původního zhotovitele či mají souvislost se stářím dálnice – není určující). Znalecký posudek tedy evidentně není zaměřen na zhodnocení kvality prací provedených původním zhotovitelem. Je tedy zřejmé, že z hlediska rozhodnutí o procesní strategii při vymáhání náhrady škody po původním zhotoviteli nemůže být zásadním podkladem (posloužit může spíš okrajově).
50. Městský soud tedy na základě provedeného posouzení uzavírá, že požadovaný znalecký posudek posoudil jako podklad, který byl pořízen v souvislosti s rozhodnutím, zda uvedenou veřejnou zakázku zadat v režimu JŘBÚ; vztah k rozhodnutí o procesní strategii hodnotí jako okrajový a nejednoznačný. Nadto uvážil silný veřejný zájem na transparentnosti veřejné zakázky, v jejímž rámci má být vynaloženo značné množství veřejných prostředků. Podle městského soudu tudíž nebyly splněny podmínky pro užití výluky z práva na informace podle § 11 odst. 1 písm. b) informačního zákona.
51. Dále se městský soud zabýval zákonností uplatnění **důvodu pro odmítnutí žádosti o informace podle § 11 odst. 4 písm. b) informačního zákona.**
52. Podle § 11 odst. 4 písm. b) informačního zákona, *[p]ovinné subjekty dále neposkytnou informace o rozhodovací činnosti soudů s výjimkou rozsudků.*
53. Stran uplatnění této výluky z práva na informace Ředitelství silnic a dálnic ČR uvedlo, že zvažuje využít požadovaný znalecký posudek jako důkaz v řízeních vedených u zdejšího soudu pod sp. zn. 41 Cm 17/2019 a 2 Nc 1003/2019; jeho poskytnutím by mohlo dojít k porušení práva na spravedlivý proces Ředitelství silnic a dálnic ČR.
54. Městský soud obecně konstatuje, že uvedená výluka z práva na informace se nevztahuje striktně pouze na postupy činěné soudem ani striktně na písemnosti, jejichž původcem je soud. Podle dřívějších rozhodnutí správních soudů, se kterými se městský soud nyní ztotožňuje, je totiž výjimka podle § 11 odst. 4 písm. b) informačního zákona „*vymezena povahou informace, resp. jejím obsahem, nikoli typem subjektu, který jimi disponuje. Nic z dikce ustanovení § 11 odst. 4 písm. b) [zákona] nenasvědčuje tomu, že by se této výjimky mohly dovolávat pouze vybrané povinné subjekty, nikoliv všechny povinné subjekty ve smyslu § 2 odst. 1 [zákona]*“ – viz rozsudek městského soudu ze dne 13. 12. 2012, č. j. 6 Ca 114/2009-52. Dále že za rozhodovací činnost lze považovat „*postup soudů v řízení a jejich úkony směřující ke zjištění skutkového stavu věci a k jeho právnímu posouzení*“ – viz rozsudek Krajského

soudu v Brně ze dne 31. 7. 2012, č. j. 30 A 66/2011-59. Tvrzení žalovaného by tak v obecné rovině bylo přípustné, resp. bylo by způsobilé naplnit důvod podle § 11 odst. 4 písm. b) zákona.

55. Městský soud se proto zaměřil na konkrétní posouzení relevance požadovaného znaleckého posudku pro soudní řízení, na něž žalovaný odkázal (řízení vedená u zdejšího soudu pod sp. zn. 41 Cm 17/2019 a 2 Nc 1003/2019). Za tímto účelem si vyžádal příslušné soudní spisy.
56. Z rekapitulace předmětu řízení ve věci sp. zn. 41 Cm 17/2019 (viz body 20 až 25 shora) vyplývá, že toto soudní řízení se týká otázky, zda původní zhotovitel uvedené veřejné zakázky (sdružení TGS JOINT VENTURE) nebyl v prodlení s její realizací, zejména zda se na stavbě skutečně vyskytly nepředvídatelné okolnosti (povaha těchto okolností), a zda v důsledku nedodržení závazných termínů v postupu stavby vzniklo Ředitelství silnic a dálnic ČR právo uplatnit smluvní pokutu – a tu případně čerpat prostřednictvím poskytnutých bankovních záruk. Je zřejmé, že požadovaný znalecký posudek (VUT v Brně č. 22/2019) nemá přímý vztah k předmětu tohoto řízení, neboť se týká posouzení aktuálního stavu daného úseku dálnice, dále možnosti jeho užívání a zejména naléhavosti jeho oprav. Netýká se ale vyhodnocení otázek, které budou předmětem posouzení soudu ve věci sp. zn. 41 Cm 17/2019 – k těmto otázkám se vyjadřuje jiný znalecký posudek vypracovaný týměž pracovištěm, a sice posudek VUT v Brně č. 12/2019.
57. Nadto městský soud podotýká, že Ředitelství silnic a dálnic ČR v rámci své argumentace ve věci sp. zn. 41 Cm 17/2019 nijak na požadovaný znalecký posudek (VUT v Brně č. 22/2019) neodkazovalo, ani ho jako důkaz nepředložilo.
58. Stejný závěr lze vztáhnout i k řízení vedenému u zdejšího soudu pod sp. zn. 2 Nc 1003/2019, které dříve uvedenému řízení věcně předcházelo. Nadto již toto řízení bylo pravomocně ukončeno, ochrana důkazů, které strany v tomto řízení vznesly z důvodu zachování jejich práva na spravedlivý proces, by tedy již byla beztak bezpředmětná.
59. Z uvedených důvodů městský soud uzavírá, že požadovaný znalecký posudek nebyl způsobilý být relevantním důkazem v namítaných soudních řízeních. Aplikace výluky z práva na informace podle § 11 odst. 4 písm. b) informačního zákona tedy nemohla připadat do úvahy.
60. Z uvedeného je zřejmé, že Ředitelství silnic a dálnic ČR si v souvislosti s uvedenou veřejnou zakázkou nechalo zpracovat vícero znaleckých posudků. Samotná souvislost takových znaleckých posudků s touto veřejnou zakázkou ale ještě sama o sobě nezakládá důvod pro odmítnutí žádosti o poskytnutí konkrétního z nich zakládající se na tom, že Ředitelství silnic a dálnic ČR vede v souvislosti s touto zakázkou určité soudní spory či jejich vedení zvažuje. Podstatné je, jaký je konkrétní předmět toho kterého znaleckého posudku a zda se přímo vztahuje ke sporné otázce (o které je vedeno soudní řízení; k níž se má vztahovat rozhodnutí žalovaného apod.).
61. Městský soud dále uvážil, zda žalobcem podaná žádost o informace nemůže v daném případě představovat **zneužití práva**. Ředitelství silnic a dálnic ČR totiž upozornilo na fakt, že požadovaný znalecký posudek se týká veřejné zakázky, v souvislosti s níž vede či zvažuje vést soudní spory s jejím původním zhotovitelem; právním zástupcem tohoto původního zhotovitele je přitom právě žalobce v nynější věci, resp. advokát působící

v rámci žalobce. Ředitelství silnic a dálnic ČR by tak mohl být znevýhodněn v rámci probíhajících či očekávaných soudních sporů.

62. O zneužití práva – jako o samostatném důvodu pro odepření práva na informace – lze uvažovat zejména tehdy, pokud žadatel chce požadovanou informaci získat s cílem způsobit jinému neodůvodněnou újmu, někoho jiného poškodit (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2010, č. j. 1 As 70/2008-74, nebo rozsudek rozšířeného senátu ze dne 22. 10. 2014, č. j. 8 As 55/2012 – 62, body 91 a 120). Současně platí, že jako samostatný důvod pro odmítnutí žádosti o informace, lze zneužití práva uplatnit pouze tehdy, pokud okolnosti, které pro něj svědčí, nelze plnohodnotně promítnout do posouzení jiných v zákoně uvedených důvodů pro odmítnutí žádosti o informace (jedná se tedy o subsidiární důvod odmítnutí žádosti o informace).
63. V posuzovaném případě má soud za to, že uvedené okolnosti plně zahrnul do posouzení zákonnosti užití důvodů pro odmítnutí žádosti o informace podle § 11 odst. 1 písm. b) a § 11 odst. 4 písm. b) informačního zákona. Při tomto posouzení vzal právě do úvahy právo žalovaného a zúčastněné osoby na spravedlivý proces a jejich legitimní zájem na zachování rovnosti zbraní (a zachování určitého manévrovacího prostoru v rámci vedení sporu s původním zhotovitelem veřejné zakázky). Z tohoto důvodu není prostor pro to, aby tyto okolnosti posuzoval znovu jako případný samostatný důvod – spočívající ve zneužití práva – pro odepření práva na informace.
64. Podle § 16 odst. 5 informačního zákona, *[p]ři soudním přezkumu rozhodnutí o odvolání na základě žaloby podle zvláštního právního předpisu soud přezkoumá, zda jsou dány důvody pro odmítnutí žádosti. Nejsou-li žádné důvody pro odmítnutí žádosti, soud zruší rozhodnutí o odvolání a rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti a povinnému subjektu nařídí požadované informace poskytnout.*
65. Městský soud dále v souvislosti se svou pravomocí podle § 16 odst. 5 informačního zákona, uvažil, zda by v posuzovaném případě nemohl být dán jiný důvod pro odmítnutí žádosti žalobce o informace. V případě, že by žádný takový důvod neshledal, potom by musel žalovanému nařídit požadovaný znalecký posudek žalobci poskytnout. V opačném případě – pokud prima facie dospěje k závěru, že zde takový důvod zřejmě bude dán – potom věc vrátí zpět žalovanému, aby sám uplatnění takové důvodu řádně uvažil a v případě, že ho uplatní, svou úvahu zdůvodnil (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2010, č. j. 1 As 28/2010-86).
66. Městský soud dospěl k závěru, že by tímto důvodem mohla být ochrana práv třetích osob k předmětu práva autorského podle § 11 odst. 2 písm. c) informačního zákona. Požadovaný znalecký posudek totiž nevznikl činností žalovaného, ale jeho autory jsou pracovníci Vysokého učení technického v Brně. Právě jim, resp. VUT v Brně, budou tedy svědčit autorská práva ke znaleckému posudku či jejich výkon. Bude tedy dále na žalovaném, aby posoudil, zda je na místě požadovaný znalecký posudek bez dalšího žalobci poskytnout, nebo postupovat podle § 11 odst. 2 písm. c) či § 14a (poskytnutí požadované informace na základě licenční smlouvy) informačního zákona.

V.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

67. Vzhledem k výše odůvodněným závěrům městský soud shledal napadené rozhodnutí nezákonným a rozhodl ho v souladu s § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušit. S ohledem na to, že shodnými pochybeními bylo zatíženo již prvostupňové rozhodnutí, zrušil městský soud v souladu s § 78 odst. 3 s. ř. s. i je.
68. Městský soud neshledal splnění podmínek pro to, aby žalovanému nařídil poskytnout požadovaný znalecký posudek postupem podle § 16 odst. 5 informačního zákona. Věc proto rozhodl v souladu s § 78 odst. 4 s. ř. s. vrátit k dalšímu řízení žalovanému. **V dalším řízení bude na žalovaném, aby posoudil, zda požadovaný znalecký posudek podléhá autorskoprávní ochraně. V případě, že dospěje k závěru, že ano, bude muset – poté, co dá prostor k vyjádření dotčeným osobám (osobám, jimž svědčí právo autorské) – zhodnotit, zda postupovat podle § 11 odst. 2 písm. c), či podle § 14 a informačního zákona.** Právním názorem vysloveným soudem v tomto rozsudku je žalovaný v dalším řízení vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.)
69. O nákladech řízení městský soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Jelikož měl žalobce ve věci plný úspěch, náleží mu náhrada nákladů řízení. Tyto náklady představují náklady na soudní poplatek ve výši 3 000 Kč, odměna a náhrada hotových výdajů advokáta. Podle § 35 odst. 2 s. ř. s. se pro určení výše odměny užije vyhláška č. 177/1996 Sb., advokátní tarif. Odměna náleží celkem za 4 úkony právní služby, a sice za převzetí a přípravu zastoupení, za podání žaloby a za dvě účasti na jednání (4 x 3 100 Kč dle § 7 advokátního tarifu). Náhrada hotových výdajů sestává z paušální částky 1 200 Kč (4 x 300 Kč dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu). Protože je zástupce žalobce plátcem DPH, zvyšuje se náhrada nákladů řízení o částku odpovídající DPH ve výši 21 %.
70. Celkem tedy činí náhrada nákladů řízení částku 16 456 Kč a dále 3 000 Kč jako úhrada za zaplacený soudní poplatek.
71. K námitce žalovaného městský soud konstatuje následující. Nepřiznání náhrady nákladů řízení jinak úspěšnému účastníkovi zákon podmiňuje existencí důvodů hodných zvláštního zřetele (§ 60 odst. 7 s.ř.s.). V nálezu sp. zn. III. ÚS 2984/09 (byť ve skutkově odlišné věci) Ústavní soud vyslovil klíčový princip rozhodování o náhradě nákladů řízení, jak uvedl: „[o]becné soudy musejí vyvažovat mezi obecným principem vzniku práva na náhradu nákladů řízení ve sporu zvítězivší straně, a to i za situace, kdy jí je stát, resp. jeho organizační složka, nebo správní orgán, a potřebou korigovat jeho výši či dokonce samotný základ. Tato "potřeba korekce" však může vyvážet toliko z existence důvodu zvláštního zřetele hodného, záležejícího v jedinečných okolnostech během řízení najevo vyšlých (§ 60 odst. 7 a 8 s. ř. s., § 150 o. s. ř.). Zcela jinou otázkou však je, zda soudy zhodnotí zvítězivším účastníkem předestřené náklady řízení jako náklady účelně resp. důvodně vynaložené (§ 60 odst. 1 s. ř. s., 142 odst. 1 o. s. ř.).“
72. Náklady řízení vynaložené žalobcem jsou náklady vynaložené účelně, žalobce je oprávněn nechat se v řízení zastoupit advokátem, přičemž v průběhu řízení nevystaly žádné skutečnosti, které by odůvodňovaly závěr, že žalobce jedná svévolně (ostatně žalobu shledal městský soud důvodnou), záměrně navyšuje náklady např. nadbytečnými návrhy na procesní úkony, nehodpodárně vykazovanými cestovními náklady apod.
73. Současně žalovaný argumentuje tím, že vzniklou procesní situaci nezavinil a nemohl ovlivnit osobu zúčastněnou na řízení v jejím postoji ke splnění informační povinnosti.

Žalovaný má jistě pravdu, současná situace je zapříčiněna změnou zákona, tu však nelze pokládat za onu „jedinečnou okolnost“, která by odůvodňovala moderaci nákladů řízení.

74. Ani žalobce nezpůsobil, že v pozici žalovaného se ocitla osoba, která neměla na poskytnutí vyžádané informace vliv, nelze tedy po něm spravedlivě požadovat, aby náklady řízení, které mu vznikly, nesl, byť jen z části, sám.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 8. prosince 2021

JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.